

Guía Docente			
Datos Identificativos			2020/21
Asignatura (*)	Psicoloxía da aprendizaxe en contextos educativos	Código	652G02007
Titulación			
Descriptores			
Ciclo	Período	Curso	Tipo
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica
Idioma	Galego		
Modalidade docente	Híbrida		
Prerrequisitos			
Departamento	Psicoloxía		
Coordinación	Brenlla Blanco, Juan Carlos	Correo electrónico	juan.brenlla@udc.es
Profesorado	Brenlla Blanco, Juan Carlos Ferradás Canedo , María del Mar Freire Rodríguez, Carlos	Correo electrónico	juan.brenlla@udc.es mar.ferradasc@udc.es carlos.freire.rodriguez@udc.es
Web			
Descripción xeral	<p>Esta materia xunto coa "Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12" configuran o Módulo de Formación Básica do Título: Procesos educativos, aprendizaxe e desenvolvemento da personalidade de 6 a 12 anos (Orden ECI/3857/2007, do 29 de decembro).</p> <p>O núcleo de competencias básicas trata da comprensión dos procesos educativos e da aprendizaxe e dos determinantes persoais e relacionais e contextuais da aprendizaxe escolar.</p>		
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos Os contidos a tratar non serán alterados se non hai redución do calendario académico. Serán tratados mediante teleformación.</p> <p>2. Metodoloxías As metodoloxías poden manterse todas pasando, no caso de Portafolio do alumnado, a modalidade non presencial mediante atención virtual con Teams Moodle e correo electrónico. No caso da metodoloxía da Proba mixta será realizada mediante Moodle, apoiándose en Teams para a xestión.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado A atención personalizada será realizada mediante as ferramentas propias da UDC: Moodle e Microsoft 365 (Teams, correo electrónico, etc.)</p> <p>4. Modificacións na avaliación As ferramentas electrónicas disponíveis permiten manter a avaliação proposta na guía docente.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Sen trocos</p>		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Coñecer, comprender e valorar o coñecemento científico aportado desde a psicoloxía da educación ao estudo dos procesos de cambio comportamental que se producen nos seres humanos como resultado da súa participación en situaciones educativas.			A1 A7

Coñecer, comprender e reflexionar sobre as principais teorías, concepcións e tipos de aprendizaxe e as súas implicacións educativas e valorar a importancia de facer unha aprendizaxe constructiva, significativa e interactiva.	A1 A5	B1	
Coñecer, comprender, identificar e reflexionar sobre algunas das variábeis más relevantes propias das situacións educativas escolares de natureza intrapersonal ou propias do alumnado, tanto do ámbito cognitivo como afectivo e a súa incidencia na aprendizaxe escolar.	A1 A3 A4 A6 A7	B1	
Coñecer, comprender, identificar e reflexionar sobre algunas das variábeis más relevantes propias das situacións educativas escolares de natureza relacional ou contextual e a súa incidencia na aprendizaxe escolar.	A1 A7 A11	B1	
Planificar e realizar tarefas de forma crítica e creativa, como froito dun pensamento diverxente.		B1 B5 B22 B25	C6 C7
Manexar ferramentas informáticas e utilizar distintos recursos da rede para a procura de información.		B1 B5 B11	C6
Elaborar informes de forma sistemática e planificada a partir de datos obtidos da aplicación de cuestionarios u observación.	A1	B1 B5	C6 C7
Entender o carácter interactivo do proceso de ensino/aprendizaxe nas situacións educativas, e en consecuencia valorar a asistencia á clase como o contexto en que se materializará o mesmo.	A1	B1	C6 C7
Valorar a participación, o diálogo e o debate, cunha actitude de respeito, tanto cara ás quendas como ás ideas, como formas de implicación activa e compromiso coa aprendizaxe.	A5	B5	C7
Sensibilizarse, comprometerse activamente, responsabilizarse e avaliar o propio proceso de aprendizaxe, desenvolvendo hábitos de traballo, esforzo, responsabilidade e actitudes de curiosidade, rigor científico e interese pola aprendizaxe e o traballo ben feito.		B1 B21 B23 B24	C7
Desenvolver técnicas e actitudes favorábeis á cooperación, coparticipación, compromiso e intercambio con outros e outras compañeiros e compañeiras e desenvolver formas de conversación e pensamento exploratorias que favorezan a comprensión e construcción do coñecemento.		B1 B2	C6 C7
Recoñecer e valorar as diferenzas individuais rexeitando a discriminación baseada en diferenzas de sexo, clase social, creanzas, raza e outras características individuais e sociais. Aceptar e valorar a diversidad			C7
Desenvolver actitudes favorábeis ao desenvolvemento sostible.			C4

Contidos

Temas	Subtemas
TEMA 1: A PSICOLOXÍA DA EDUCACIÓN	1. A orixe da Psicoloxía da Educación 2. Concepcións da relación entre Psicoloxía da Educación e educación 3. Dimensións ou finalidades 4. Obxecto de estudo 5. Os contidos 6. As tendencias actuais e perspectivas de futuro 7. Contextos de aprendizaxe, desenvolvemento e educación
TEMA 2: A APRENDIZAXE ESCOLAR	1. Principais enfoques Psicolóxicos da Aprendizaxe 1.1. Enfoque condutista 1.2. Enfoque cognitivo 2. Categorías e tipos de aprendizaxe escolar 3. Trazos relevantes da aprendizaxe escolar

TEMA 3: FACTORES COGNITIVO/AFECTIVOS DA APRENDIZAXE ESCOLAR	1. Variables cognitivas 1.1. A intelixencia 1.2. Procesos de aprendizaxe 1.3. Desenvolvemento de competencias relacionadas co proceso de aprendizaxe 1.4. Estratexias de aprendizaxe 1.5. Estilos e enfoques de aprendizaxe 2. Variables motivacionais 2.1. As metas académicas 2.2. As atribucións causais 2.3. O autoconcepto 3. Alumnado con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
TEMA 4: FACTORES RELACIONAIS E CONTEXTUAIS IMPLICADOS NA APRENDIZAXE ESCOLAR	1. As interaccións entre iguais 1.2. Tipos de relación entre iguais 1.3. A construción do coñecemento na interacción entre o alumnado: mecanismos interpsicolóxicos 1.4. O agrupamento dos alumnos 2. A interacción profesorado-alumnado: as expectativas do profesor 2.1. A formación das expectativas 2.2. Efectos das expectativas na educación

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A11	3	0	3
Sesión maxistral	A1 A3 A4 A5 A6 A7 A11 B1 B2 B5 B11 C6 C7	20	0	20
Portafolios do alumno	A1 A4 A5 A6 A7 A11 B1 B2 B5 B11 B21 B22 B23 B24 B25 C4 C6 C7	17	81	98
Proba mixta	A4 A5 A6 A7 A11	3	25	28
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Actividades iniciais	Actividades que se levarán a cabo antes de iniciar o proceso de ensino/aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar. Con elas preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativas, que partan dos saberes previos do alumnado.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunas preguntas dirixidas ao alumnado, coa finalidade de transmitir os coñecementos de cada tema e facilitar a súa aprendizaxe.
Portafolios do alumno	É unha carpeta ou arquivador ordenado por seccións, debidamente identificadas ou etiquetadas, que contén os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumno nun período de tempo, cos comentarios e cualificacións asignadas polo profesor, o que lle permite visualizar o progreso do alumno. O portafolio ou carpeta inclúe todo o que fai o alumno, como: apuntes ou notas de clases, traballos de investigación, guías de traballo e o seu desenvolvemento, comentarios de notas, resúmes, probas escritas, autoavalíações, tarefas desenvolvidas, comentarios de progreso do alumno realizado polo profesor, etc.

Proba mixta	Proba de ensaio ou obxectiva; na primeira opción tratase de obter respuestas que impliquen o razonamento (argumentar, relacionar...), habilidade de síntese, comparación, redacción...; na opción segunda, a proba consiste en formular unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta, e varias opciones ou alternativas de respuesta que proporcionan posibles soluciones, das que só unha delas é válida.
-------------	--

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Portafolios do alumno	A atención personalizada realizarase tanto no escenario da aula, como na rede e en titorías. Consistirá en guiar e tutelar o proceso da aprendizaxe dos grupos de trabalho nas distintas actividades de tipo teórico e práctico e na elaboración dos informes pertinentes. Todo isto farase coa finalidade de facilitar que o alumnado comprenda significativamente a información, a integre na súa estrutura de coñecementos e se implique activamente.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Proba mixta	A4 A5 A6 A7 A11	A evaluación teórica consistirá nunha proba mixta na que pode haber preguntas de ensaio, pregunta curso ou tipo opción múltiple.	30
Portafolios do alumno	A1 A4 A5 A6 A7 A11 B1 B2 B5 B11 B21 B22 B23 B24 B25 C4 C6 C7	Traballo individual e en grupo que consiste na realización de actividades a fazer na aula e fóra dela para cada un dos temas. Estas actividades colaborativas serán basicamente de orientación-execución ou demostración-práctica. Este portafolios que integra as metodoloxías de aprendizaxe cooperativo, traballos tutelados, estudo de casos, presentación oral, glosario análise de fontes documentais... será o material que se contemple na evaluación. Así como, trátase de coñecer e estudar algunas das variábeis ou factores da aprendizaxe escolar mediante a elaboración de informes/artigos en base a busca e análise de documentación científica e datos ou propostas educativas que estimulen a desenvolvemento de tales variables. Este traballos faranse en grupo.	70

Observacións avaliación
Teranse en conta dúas opcións.
Opción A. ALUMNADO QUE ASISTE E PARTICIPA NA CLASE (>85%):
Coñecementos prácticos: Nas clases interactivas levarase a cabo o Portafolio do alumnado en pequeno grupo e individualmente constituíndo o 70% da nota final. O alumnado terá que asistir as clases interactivas para poder fazer estas prácticas e entregalas dentro dos prazos establecidos. A asistencia ás prácticas é obligatoria.
Coñecementos teóricos: Mediante a Proba mixta avaliaranse os coñecementos teóricos que constitúen o 30% da nota final.
Todas as prácticas e o exame serán puntuados nunha escala de 0 a 10 e logo aplicado o correspondente porcentaxe para o computo na nota final. A cualificación final será a suma entre a cualificación dos coñecementos teóricos e prácticos, esta suma só se realizará cando en cada una das dúas partes (práctica e teórica) se obteña o 50% da puntuación posible.
Opción B. ALUMNADO QUE NON ASISTE E PARTICIPA NA CLASE (< 85%)
Só se poderán acoller a esta modalidade o alumnado: "Que en aplicación da "Norma que regula o réxime de dedicación ao estudo dos estudiantes de grao na Universidade da Coruña"(aprobada en Consello de Goberno de 4 de maio de 2017), se lle recoñecerá a condición de estudiante a tempo parcial e solicitará ao Decano/a acorrespondente dispensa académica quedará eximidos da obrigatoriedade de asistencia as sesións interactivas."
Así como o alumnado de Continuación de estudios na materia (repetidores)
Como non pode asistir as clases interactivas terá que realizar as tarefas individualmente dentro dos prazos establecidos.

Fontes de información

Bibliografía básica	Apuntes entregados a través de Moodle
Bibliografía complementaria	<p>Artola, T. (2013): Psicología de la educación. Zaragoza: Stylo DigitalBeltrán, J. e Bueno, J.A. (Eds.) (1995): Psicología de la educación. Barcelona: Marcombo.Beltran, J. e outros/as (1992). Psicología de la educación. Madrid: EUDEMABeltrán, J., García-Alcañiz, E., Moraleda, M., Calleja, F.G., Santiuste, V. (1995). Psicología de la educación. Madrid: EUDEMA UniversidadBueno, J.A. e Castanedo, C. (Coords.) (2001): Psicología de la educación aplicada. Madrid: CCSColl, C., Palacios, J. e Marchesi, A. (Comps.) (1990): Desarrollo psicológico y educación, II. Psicología de la educación. Madrid: Alianza Psicológica. Coll, C., Palacios, J. e Marchesi, A. (Comps.) (2007): Desarrollo psicológico y educación. II. Psicología de la educación escolar. Madrid: Alianza. Psicología y Educación.Fernández, E., Justicia, F. e Pichardo, M.C. (2007). Enciclopedia de psicología evolutiva y de la educación. Málaga: AljibeGómez, A. (2010). Unha viaxe pola infancia. Vigo: Ir IndoGonzález Pérez, J. e Criado, M.J. (2004). Psicología de la educación para una enseñanza práctica. Madrid:CCSGonzález Pienda, J.A. e outros (Coords.) (2002): Manual de psicología de la educación. Madrid: Pirámide.González, M. C. y Tourón, J. (1992). Autoconcepto y Rendimiento escolar. Pamplona: EUNSA.Good, T.H.L. e Brophy, J. (1996): Psicología educativa contemporánea. Madrid: McGraw HillHenson, K.T. e Eller, B.F. (2000): Psicología educativa para la enseñanza eficaz. México: International Thompson Editores.Marchesi, A. (2004). Que será de nosotros, los malos alumnos. Madrid: Alianza EnsayoMartín Sánchez, M.V. (2009). Psicología de la educación y del desarrollo en educación infantil . Málaga: EdipedMayer, R.E. (2004). Psicología de la educación. Madrid : Pearson Educación Miras Martínez, F. (2001). Psicología de la educación y del desarrollo en la edad escolar. Granada:Grupo Editorial UniversitarioNavarro, J.I. e Martín, C. (Coords.) (2010). Psicología de la educación para docentes. Madrid: PirámideOrmrod, J.E. (2005). Aprendizaje humano. Madrid: Pearson EducaciónPellón, R. et al. (2014): Psicología del aprendizaje. Madrid: UNEDPontecorvo, Cl. (Coord.) (2003). Manual de psicología de la educación . Madrid: Editorial PopularPrados Gallardo, M. (2014). Manual de psicología de la educación: para docentes de educación infantil y primaria. Madrid: PirámideRodríguez Sánchez, S. (Coord.) (2015): Psicología de la educación. Grado en Educación Infantil y Primaria. Madrid: PirámideSampascual, G. (2001): Psicología de la educación. Madrid: UNED.Sampascual, G. (2002): Psicología del desarrollo y de la educación. Vol. II: Psicología de la educación. Madrid: UNED.Santrock, J.W. (2001): Psicología de la educación. México: McGraw Hill. Santrock, J.W. (2006). Psicología de la educación (2ª ed.). México: McGraw Hill Schunk, D.H. (1996). Teorías del aprendizaje. México: Pearson EducationSprinthal, N.A., Sprinthal, R.C. e Oja, S.N. (1996): Psicología de la educación. Madrid: McGraw HillTrianes, M.V. (Coord.); Abascal, J.[et al.] (1992). Psicología de la Educación para profesores . Málaga:Secretariado de PublicacionesTrianes, M.V. (Coord.) (1996): Psicología de la educación para profesores. Madrid: Pirámide (Biblioteca Eudema).Trianes, M.V. e Gallardo, J.A. (Coords) (1998): Psicología de la educación y del desarrollo. Madrid: Pirámide.Trianes, M.V. e Gallardo, J.A. (Coords) (2004): Psicología de la educación y del desarrollo en contextos escolares. Madrid: Pirámide. Trianes, M.V. e Luque, D. (2013): Manual de psicología de la educación para psicólogos. Málaga: Luque ParraWoolfolk, A. (1999): Psicología educativa. México: Prentice Hall</p>

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

As

actividades e prácticas entregaránse vía telemática (a través da plataforma virtual Moodle) para contribuir a un desenvolvimento sostible, evitando o esgotamento de recursos naturais.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías